

Maader. Det er mig f. Ex. bekendt, at i Skanderborg Amt bleve Sognefogderne engang i sin Tid fritagne for Deeltagelsen i Omkostningerne ved Opførelsen af et Thing- og Arresthuus, og, da der var Spørgsmaal om den samme Udgift hos os, saa meente vi, at det samme Princip maatte gjælde hos os, men, uagtet Sognefogderne anholdt derom og havde den faste Mening, at der tilkom dem samme Berettigelse som i Skanderborg Amt, blev den endelige Resolution, jeg troer fra det forhenværende kongelige danske Cancellie, at de ikke kunde befries derved. At der saaledes, efter det Bestaaende, gives forskjellig Fortolkning, forekommer mig ogsaa at burde rettes ved en bestemt Lov. Naar jeg har foreslaaet 16 $\frac{1}{2}$ af hver Td. Hartkorn, som Sognet staaer for, da troer jeg, at det maaffee er for lidet; thi for Tiden har jeg f. Ex. for mit Sogn 24 $\frac{1}{2}$ pr. Td. Hartkorn, naar det noie udregnes men der maatte vistnok ogsaa, naar Loven skulde kaldes fuldkommen, tilføies en Post om, hvad der skulde skee i Krigstider; thi, naar da Sognefogderne i dette Tilfælde skulde nøies med 16 $\frac{1}{2}$ pr. Td. Hartkorn, saa vilde det blive temmelig strengt for dem. Jeg har f. Ex. tænkt mig, hvilket jeg nærmere skal udtale mig over, naar Loven gaaer til videre Behandling, at der passende kunde tilføies den Bestemmelse, at i Krigstider skulde Sognefogderne være befriede for Afgifter for noget vist Hartkorn, thi det vilde dog være urimeligt, at de, ved Siden af deres andre Forretninger, ogsaa skulde besørge Afgiftkjørler. Jeg tilføier kun dermed, at, naar Beboerne faae Godtgjørelse for de Afgifter, de havde hørt, men Sognefogden Intet fik for alle de Toure, han forrettede, deels til Kjøbstæderne, deels i Sognet, at han da til saadanne Tider maa stilles paa lige Fod med de andre Beboere. Jeg vil saaledes formene, og Mange ere vist enige med mig deri, at det foreliggende Lovforslag fortjener Fremme; jeg anbefaler det dertil og forventer det.

Justitsministeren: Ministeriet maa erkjende, at der for Tiden finder en Ulighed Sted med Hensyn til Sognefogdernes Lønning, og at der er Liang til Forandring i saa Henseende.

Denne Ulighed var forøvrigt allerede tilstede, da Forordningen af 5te November 1791 udkom, hvorved Sognefogdernes Forhold blev ordnet. De Begunstigelses, eller Fordele, som Forordningen af 1791 tillægger Sognefogderne, bestaae, som det høitærede Thing bekendt, deri, at de ere frie for visse Afgifter og Arbejder, som dengang præsteredes in natura; derhos ere de frie for Delinqventudgifter og Bropenge, ligesom der blev tillagt dem et vist Salair, naar Udpantningsforretninger skulde foregaae. Men nu er det indlysende, at selv den Maade at lønne Sognefogden paa maatte, naar han var i Bestiddelse af betydeligt Hartkorn, medføre en Ulighed, men denne Ulighed bliver endmere fremtrædende, efterat disse Naturalpræstationer ere blevne forvandlede til Udgifter i Penge, og endnu mere fremtrædende blev den, efterat Hartkornsegaliseringens Loven af 20de Juni 1850 bestemte, at Sognefogderne, som hidtil havde været frie for Afgifter til Amtsrepartitionsfonden, skulde betale denne Afgift, dog, at den igjen skulde godtgjøres dem af Communen, med andre Ord, Communen skulde betale Sognefogdens Biorag til Amtsrepartitionsfonden. Det var heller ikke undgaaet Regjeringens Opmærksomhed, at der bestod en saadan Ulighed, og, saavidt jeg erindrer, er det nu over 1 Aar siden, at der afgik et Circulaire fra Ministeriet for at faae Oplysning om, hvorledes Forholdene vare i de forskjellige Amter, med Anmodning til Amtmændene om at indkomme med Forslag om, hvorledes denne Sag rettest ordnedes. Disse Forslag ere indkomne i Sommerens Løb, den sidste Erklæring, saavidt jeg erindrer, midt i Sommer, men der har ikke været Tid til fuldstændigt at gennemgaae dette betydelige Materiale, og endnu mindre til at udarbejde noget Lovudkast, angaaende denne Gjenstand. Jeg skal tillade mig at bemærke, at ved disse Oplysninger, som Ministeriet saaledes har indhentet, var det ikke alene paatænkt, at ordne Sognefogdernes Forhold i den Retning, som er Gjenstand for det foreliggende Lovforslag, men ogsaa i andre Henseender; dernæst var der i Forbindelse dermed paatænkt at ordne Lægdsmændenes Stilling. Der var nemlig til Ministeriet indkommet